

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД
ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

Београд, децембар 2019. године

УВОД

Републички завод за социјалну заштиту је утемељење за своје програмске активности у 2019. години имао у резултатима праћења и евалуације остваривања права, примене мера и пружања услуга социјалне заштите, добијеним у оквиру годишњих извештаја о раду пружалаца социјалних услуга у јавном, цивилном и приватном сектору, као и у процесу обезбеђивања различитих видова подршке актерима у систему социјалне заштите.

Референтни оквир за дефинисање програмских циљева била су национална документа од стратешког значаја за развој социјалне политике и социјалне заштите, као и у препоруке Европске комисије од значаја за процес придруживања Републике Србије, међу којима посебно: Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике (Employment and Social Reform Programme – ESRP)¹, Програм економских реформи за период од 2018. до 2020. године² (Economic Reform Programme – ERP), Извештај Европске комисије о напретку Србије у процесу европских интеграција за 2018. годину³ и Европски стуб социјалних права (The European Pillar of Social Rights)⁴.

Годишњим програмом рада, Завод је дефинисао 10 програмских циљева:

- 1) Унапређење положаја материјално необезбеђених корисника
- 2) Унапређење положаја деце без родитељског старања
- 3) Унапређење положаја породица у кризи
- 4) Унапређење положаја жртава насиља, злостављања и занемаривања
- 5) Унапређење положаја особа у сукобу са законом и заједницом и облицима друштвено непожељног понашања

¹ Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике, преузет са сајта Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије, са странице <http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/rs/usvojen-program-reformi-politike-zaposl%20i%20avanja-i-socijalne-politike-esrp/>

² Програм економских реформи за период од 2018. до 2020. године, преузет са сајта Републичког секретаријата за јавне политике, са странице <https://rsjp.gov.rs/wp-content/uploads/2017/11/ERP-2018-2020.pdf>

³ Годишњи извештај Европске комисије за 2018. годину, преузет са сајта Министарства за европске интеграције, на страници [http://www.mei.gov.rs/upload/documents/eu_dokumenta/godisnji_izvestaji_ek_o_napretku/izvestaj_ek_o_sr_biji\(1\).pdf](http://www.mei.gov.rs/upload/documents/eu_dokumenta/godisnji_izvestaji_ek_o_napretku/izvestaj_ek_o_sr_biji(1).pdf)

⁴ The European Pillar of Social Rights, преузет са сајта Европске комисије на страници https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_en

- 6) Унапређење положаја особа без услова за самосталан живот и одговарајућег породичног старања
- 7) Унапређење рада центара за социјални рад
- 8) Унапређење социјалне заштите у јединицама локалне самоуправе
- 9) Унапређење примене прописа релевантних за социјалну заштиту
- 10) Унапређење капацитета Републичког завода за социјалну заштиту

Реализацију програмских активности Завода је и током 2019. године пратио значајан број активности и послова који су били дефинисани програмским и пројектним активностима других социјалних актера, а пре свега ресорног Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

*

*

*

ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ

Остваривање Годишњег програма рада Републичког завода за социјалну заштиту и дефинисаних 10 општих циљева, са припадајућим специфичним циљевима и активностима и дефинисаним очекиваним исходима, реализовано је сходно расположивим могућностима и с динамиком која је била дефинисана општим социјално-развојним факторима у земљи.

Континуирана активност **РЗСЗ извештавања о корисницима и услугама социјалне заштите реализована је у 2019. години уз иновације у прикупљању и обради података кроз апликацију Аурора**. Прикупљени су, обрађени и анализирани подаци ЦСР, установа за смештај корисника (јавни и приватни сектор), центара за породични смештај и усвојење и лиценцираних пружалаца услуга. Резултати ових активности су објављени у неколико годишњих извештаја: 1. Извештај о раду ЦСР, 2. Деца у систему СЗ 2018., 3. Извештај о раду установа за одрасле и старије, 4. Извештај о раду установа за домски смештај деце и младих, 5. Извештај о ЦПСУ, 6. Извештај лични пратилац и 7. Пунолетни у систему СЗ 2018. Сви извештаји су доступни на сајту Републичког завода за социјалну заштиту, на страници <http://www.zavodsz.gov.rs/sr/biblioteka/izve%C5%A1taji-iz-sistema/izve%C5%A1taji-iz-sistema-2018/>

Деловање Републичког завода за социјалну заштиту у 2019. години обележило је **активно учешће у разматрању таргетираности корисника новчаном социјалном помоћи**, као и активности на стварању (аналитичких) претпоставки за израду Упутства којим ће се достићи уједначавање праксе примене механизма пропуштене зараде и обезбедити праведнија таргетираност корисника НСП.

Као део подршке јачању капацитета центара за породични смештај и усвојење, Завод је посебну пажњу посветио **дефинисању области рада саветника за хранитељство**. Након спроведених консултативних састанака и реализованих радионица подршке, урађен је радни нацрт документа за дефинисање области рада саветника за хранитељство, као и послова, задатака и активности, уз пратеће материјале о интервенцијама и методама рада, као и чек листама за процену деце и хранитеља.

Са циљем унапређења стручне праксе у обезбеђивању виђања детета и родитеља у контролисаним условима, одржане су радионице са супервизорима ЦСР и судијама основних и апелационих судова. Заједно са учесницима радионица сачињен је радни документ којим је дефинисан **садржај рада стручних радника органа старатељства у поступцима одржавања личних односа детета са родитељем, сродницима и другим лицима са којима га везује посебна блискост у контролисаним условима**.

Како би се омогућила континуирана доступност података, израђен је формат за **извештавање центара за социјални рад о злоупотреби дечијег рада**, на основу кога су прикупљени подаци за три извештајна периода и сачињена су три извештаја која су достављена ресорном министарству.

У склопу ојачавања капацитета стручног рада ЦСР за поступање у случајевима насиља у породици и насиља над децом у току 2019. године израђена је **дигитална апликација за праћење насиља у породици и насиља над децом**.

У фокусу унапређивања рада центара за социјални рад је, из перспективе Републичког завода за социјалну заштиту, у 2019. години од посебног значаја био је наставак рада на **анализирању организационих аспеката вођења случаја**. У 2019. години реализована је друга фаза истраживања о организационим аспектима вођења случаја у ЦСР. Након завршеног теренског дела истраживања **ревидирана је класификација послова водитеља случаја у ЦСР (инструмент)**. Израђен је извештај са истраживања са налазима и препорукама за унапређење организације посла у ЦСР. Други фокус био је на унапређивању стручне подршке и током 2019. године реализовано је **29 супервизијских састанака**.

По налогу ресорног министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Завод се током 2019. године активно укључио у реализацију **мониторинг посета установама у систему социјалне заштите - установама за смештај корисника и центрима за социјални рад**, које су биле усклађене са динамиком тимова за инспекцијске послове и послове стручног надзора Министарства, обављене су у 33 установе.

Завод се, у складу са потребама и у сарадњи са ресорним Министарством, активно укључио у обезбеђивање подршке мигрантској популацији која борави у нашој земљи, посебно у конципирању и реализацији обуке **„Унапређење квалитета пружања услуга психосоцијалне подршке у раду са мигрантском популацијом у Републици Србији.“**

Посебно значајна активност Завода током 2019. године била је и **интензивна подршка развоју капацитета јединица локалних самоуправа** за преузимање одговорности за развој и унапређивање социјалне политике и социјалних услуга на локалном нивоу. У сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина, Завод је семинар **„Социјална заштита у јединицама локалне самоуправе“** организовао у 17 округа у централној Србији, а организација 5 окружних семинара у АП Војводина организована је у сарадњи са колегама из Покрајинског завода за социјалну заштиту. Семинар је на овај начин похађало укупно 393 представника из 117 локалних самоуправа у Србији, односно из 22 управна округа.

У оквиру пројекта **„Унапређење система социјалне заштите у циљу оснаживања рањивих породица са децом“** који финансијски подржава УНИЦЕФ, Републички завод за социјалну заштиту је **координирао активношћу преиспитивања потребе за смештајем деце до пет година старости која су смештена у Центру за заштиту одојчади, деце и омладине, као и у Дому „Колевка“ из Суботице.** Процена тока заштите деце од 0 до 5 година која су се налазила на смештају у наведеним домовима

Уважавајући стечена искуства у реализацији досадашњих програмских и пројектних активности, у оквирима својих законом прописаних овлашћења, Завод је током 2019. године наставио **даље јачање постојећих и успостављање нових партнерских релација са релевантним друштвеним актерима** активним на пољу социјалне политике и социјалне заштите.

Програмске и пројектне активности реализоване су коришћењем различитих доступних извора финансирања.

*

*

*

Општи циљ 1. Унапређење положаја материјално необезбеђених корисника

Појединачни циљеви:

- 1.1. Евалуација примене мера социјалне укључености корисника материјалне подршке
 - 1.2. Евалуација примене утврђивања могућности пропуштене зараде у поступку признавања права на НСП.
- 1.1.** Евалуација примене мера социјалне укључености одложена је за наредну годину. Како је за евалуацију планирано спровођење истраживања - упитник за прикупљање квантитативних показатеља и дубински интервјуи за прикупљање квалитативних показатеља, као и прикупљање информација из досијеа корисника новчане социјалне помоћи, услед бројних других захтева који су били пред стручним радницима у центрима за социјални рад током 2019. године, процењено је да постоји основан ризик да се испитаници неће радо укључити у овај процес.
- 1.2.** Евалуација примене утврђивања могућности пропуштене зараде у поступку признавања права на НСП окончана је израдом Анализе о реализацији поступка за остваривање права на НСП и препорукама за унапређење праксе. Анализирана су законска и подзаконска акта, обављени разговори са представником ресорног министарства и представницима неких ЦСР непосредно приликом обављања послова мониторинга у сарадњи са инспекцијом ресорног министарства (Алексинач и Пожега). Одржана је Фокус група са одабраним представницима центара за социјални рад, израђен је Упитник за потребе прикупљања додатних информација о изазовима и тешкоћама у примени института пропуштене зараде и упућен на адресе око 20 центара за социјални рад. Преостаје да се у наредном периоду настави рад, заједно са представницима надлежног министарства, у правцу израде обавезујућег Упутства којим ће се достићи уједначавање праксе примене механизма пропуштене зараде и обезбедити праведнија таргетираност корисника НСП.

Општи циљ 2: Унапређење положаја деце без родитељског старања

Појединачни циљеви:

- 2.1. Унапређене компетенције стручних радника ЦПСУ за обучавање хранитеља
- 2.2. Ојачане компетенције супервизора у ЦПСУ
- 2.3. Стечена сазнања о могућностима проширења мреже ЦПСУ путем коришћења капацитета установа за децу и младе Ужице и Неготин
- 2.4. Стечена сазнања о могућностима увођења програма пружања услуге смештаја за децу без родитељског старања са проблемима у понашању у Установу за децу и младе Београд

- 2.1. У складу са Планом рада за 2019. годину, реализована је акредитована обука "Методологија извођења обуке" у Центру за породични смештај и усвојење Крагујевац. На обуци је био 21 полазник из ЦПСУ Крагујевац и ЦПСУ Ћуприја. По завршетку обуке, написан је извештај о реализацији обуке, подаци су унети у Регистар реализованих програма, а учесници су добили потврде о похађању обуке.
- 2.2. Како би се ојачале професионалне компетенције супервизора у ЦПСУ, реализована су 4 супервизијска састанка, 4 едукативне радионице и додатно су одржане још две радне групе на тему дефинисања области рада саветника за хранитељство. Урађена су четири извештаја за супервизијске састанке и достављени извештај члановима групе (супервизантима) и четири извештаја за едукативне радионице. Такође, **урађен је радни нацрт документа за дефинисање области рада саветника за хранитељство, као и послова, задатака и активности, уз пратеће материјале о интервенцијама и методама рада, као и чек листама за процену деце и хранитеља.** Ова активност спроведена је у значајно већем обиму него што је било планирано, будући да се током реализације искристалисала потреба да се организују и додатне активности.
- 2.3. Сагледавање могућности проширења мреже ЦПСУ путем коришћења капацитета установа за децу и младе Ужице и Неготину одвијао се у оквирима планираног рока (јун 2019. године), уз проширење обухвата, односно уз укључивање Дома „Јефимија“ у Крушевцу. Урађена је анализа концептуалног оквира мреже ЦПСУ, утврђени су просторни и кадровски капацитети предметних домова за децу, релевантни за потенцијални развој мреже ЦПСУ. Установљене су и реалне потребе за развојем капацитета (како посебних канцеларија, тако и нових ЦПСУ) постојећих ЦПСУ, посебно оних у Крагујевцу и Ћуприји, јер покривају округе у којима делују домови у Крушевцу, Неготину и Ужицу.

Формулисани су могући предлози - различите варијанте развоја додатних услуга домова за децу у Крушевцу, Ужицу и Неготину након евентуалног повлачења деце

на интернатском смештају од стране Министарства просвете. Предлози су и достављени ресорном министарству.

Даљи рад на изради студије изводљивости о могућностима проширења мреже ЦПСУ условљен је одлукама ресорног министарства о статусу домова за децу у ова три града.

- 2.4.** Анализа потреба за програмом пружања услуге смештаја за децу без родитељског старања са проблемима у понашању је обављена током фебруара и марта 2019. године. У сврху анализе организована је шест радних састанака са представницима Установе за децу и младе Београд (четири у Установи и два у Републичком заводу за социјалну заштиту).

Као кључна тешкоћа током анализирања потреба за програмом појавио се проблем везан за податке о броју деце са проблемима у понашању и менталним сметњама. На основу расположивих информација ради се о броју од 60 -70 деце, а у циљу добијања прецизних података, договорено је да у наредном периоду податке који недостају прикупе путем припремљеног упитника обучени студенти који обављају праксу у Центру за заштиту одојчади, деце и омладине- Београд .

У међувремену, ресорно Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјалан питања је формирало Радну групу за израду Правилника о стандардима за социо-здравствене установе и две представнице Завода су чланице ове Радне групе.

Општи циљ 3: Унапређење положаја породица у кризи

Појединачни циљ:

3.1. Јачање компетенција стручних радника ЦСР за примену интервенције виђања детета у контролисаним условима

- 3.1.** Са циљем унапређења стручне праксе у обезбеђивању виђања детета и родитеља у контролисаним условима, одржане су две радионице: једна са супервизорима ЦСР, а друга са мешовитом групом - са супервизорима и судијама основних и апелационих судова. Урађен је преднацрт документа који је био упућен свим учесницима радионица. Сви учесници из правосудних институција дали су коментар и на заједничком састанку потврдили сагласност са израђеним документом. Одржана је евалуациона радионица на којој је представљен **садржај рада стручних радника органа старатељства у поступцима одржавања личних односа детета са родитељем, сродницима и другим лицима са којима га везује посебна блискост у контролисаним условима.** Потом је текст усаглашаван са

Одељењем за другостепени поступак у породично правној заштити. Актуелно се текст у форми финалног нацрта документа налази у Министарству у циљу добијања мишљења о усаглашености документа са актуелним нормативним оквиром. И ова активност је, посматрано по времену потребном за њену реализацију, трајала значајно дуже од планираног времена, због широког консултативног процеса који је осигурао учешће релевантних сарадника у дефинисању документа који треба да унапреди стручни рад.

Дисеминација знања и вештина потребних за примену интервенције виђања детета у контролисаним условима, иако је била планирана за ову годину, није могла да се реализује. Усвајање текста који је планиран као стручно методолошко упутство је одложено јер нису усвојене Измене и допуне Закона о социјалној заштити који је требало да пропише креирање стручно методолошких упутстава као надлежности Републичког завода за социјалну заштиту.

Општи циљ 4: Унапређење положаја жртава насиља, злостављања и занемаривања

Појединачни циљеви:

- 4.1. Ојачане компетенције стручних радника ЦСР за поступање у случајевима дечијих бракова
- 4.2. Омогућена континуирана доступност података о злоупотреби дечијег рад
- 4.3. Ојачани капацитети стручног рада ЦСР за поступање у случајевима насиља у породици и над децом

4.1. Са циљем унапређења компетенција стручних радника ЦСР за поступање у случајевима дечијих бракова, планирана је реализација обуке на ову тему, која је у договору са УНИЦЕФ-ом одложена за 2020. годину, због конципирања новог пројекта који уводи и нове задатке за Завод. Завод је члан Националне коалиције за спречавање дечијих бракова којом координира Координационо тело за родну равноправност Владе Републике Србије. На радном састанку Коалиције представљена је улога система социјалне заштите у спречавању дечијих бракова и резултати истраживања које је спровео Републички завод за социјалну заштиту. Ангажовање у раду Коалиције, као и на пословима планирања активности Завода у области спречавања дечијих бракова било је дуготрајније од очекиваног, што ће бити узето у обзиром приликом планирања активности у наредној години.

4.2. Како би се омогућила континуирана доступност података о злоупотреби дечијег рада, израђен је формат за извештавање центара за социјални рад, у складу са Инструкцијом Министарства, достављен је центрима, прикупљени су подаци за три

извештајна периода и сачињена су три извештаја која су достављена ресорном министарству.

- 4.3.** Активности оријентисане на јачање капацитета стручних радника ЦСР за поступање у случајевима насиља у породици и над децом преформулисане су и усклађене са задацима добијеним на Радној групи која се бави праћењем примене Закона о спречавању насиља у породици, у договору са МРСП. На састанку Радне групе су добијене информације о врстама тешкоћа које се јављају у функционисању група за координацију на локалном нивоу. Недовољно међусобно познавање делокруга рада и одговорности других учесника у раду групе, различит приступ у примени законских прописа у пракси су, према анализи која је била презентована на састанку, довели до неадекватне примене нормативних докумената у овој области. Са друге стране, достављени извештаји центара за социјални рад о раду интерних тимова су такође указали на недовољну (негде је уопште и нема) сарадњу са осталим релевантним системима, те је тако препозната потреба за креирањем и реализацијом радионице која би имала за циљ превазилажење проблема сарадње чланова локалне групе за координацију. С обзиром на значај успостављања и одржавања добре и ефикасне сарадње између свих система, неопходно је било реализовати обуке на поменуте теме. Једнодневне радионице, које за циљ имају успостављање квалитетније сарадње, у овом сегменту су се односиле на сарадњу центара и полиције. У овом извештајном периоду је било предвиђено укључивање само полиције, јер су проблеми у заједничком раду препознати као доминантни од стране центара за социјални рад, нарочито у делу препознавања и дефинисања ризика по безбедност жртве (неуједначена пракса рада полицијских управа, различитост у односу на процену ризика која је у домену центара...). Предавачи су били представници Министарства унутрашњих послова, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Републичког завода за социјалну заштиту. Учесници радионица су били руководиоци интерних тимова са територије Републике Србије, јер су се на тај начин укључили сви центри. Укупно је реализовано 4 радионице које су обухватиле 85 учесника.

Када је реч о извештавању о раду интерних тимова, урађен је формат за прикупљање података, достављен је ЦСР, прикупљени су подаци, извештај је сачињен и прослеђен кабинету министра крајем априла 2019. године.

У склопу ојачавања капацитета стручног рада ЦСР за поступање у случајевима насиља у породици и насиља над децом у току 2019. године израђена је дигитална апликација за праћење насиља у породици и насиља над децом. На основу прегледа концептуалног оквира креирана је методологија за израду садржаја апликације, односно инструменти за праћење насиља. Апликација је креирана са

циљем да прати процес вођења случаја насиља у породици. Након пилотирања, апликација је ревидирана.

Општи циљ 5: Унапређење положаја особа у сукобу са законом и заједницом и облицима друштвено непожељног понашања

Појединачни циљеви:

- 5.1. Сечена сазнања о квалитету стручног рада у установама за васпитање деце и омладине
- 5.2. Унапређене компетенције за израду индивидуалног плана подршке кориснику у установама за васпитање деце и омладине
- 5.3. Сечена сазнања о могућностима успостављања дневног боравка у установама за васпитање деце и омладине
- 5.4. Сечена сазнања о могућностима успостављања испитивања личних својстава малолетника у установама за васпитање деце и омладине
- 5.5. Представљање актуелних сазнања о социјалној заштити деце са проблемима у понашању

5.1.Процена стручног рада у установама за васпитање деце и омладине није реализована, јер је прво била одложена због активности обиласка установа социјалне заштите по налогу министра, а касније је био у току конкурс на којем је завод конкурисао, а тиче се трансформације завода за васпитање деце и омладине и увођење нових програма рада. Из истих разлога одложена је реализација и осталих активности у оквиру овог програмског циља.

Општи циљ 6: Унапређење положаја особа без услова за самосталан живот и одговарајућег породичног старања

Појединачни циљ:

- 6.1. Унапређење компетенција пружалаца услуга за пружање психо-социјалне подршке мигрантима
- 6.1. Након дефинисања курикулума програма обуке за унапређење компетенција пружаоца услуга за пружање психосоцијалне подршке мигрантима, у Републичком заводу за социјалну заштиту је организована презентација програма „Унапређење квалитета пружања услуга психосоцијалне подршке у раду са мигрантском популацијом у РС“, на коју су позвани представници различитих установа и организација које пружају непосредну подршку мигрантима. Након тога, организована је пилот реализација и тренинг за тренере за реализацију програма

„Унапређење квалитета пружања услуга психосоцијалне подршке у раду са мигрантском популацијом у РС“. На обуци је било 15 учесница, које су селекцијом одабране из групе од 27 пријављених кандидата. На овој обуци реализован је основни програм у трајању од 18 часова, допуњен садржајима везаним за развој тренерских вештина. Од обучених учесника изабрано је 7 тренера који могу, уз супервизијску подршку аутора, да реализују програм обуке.

Крајем године одржане су 3 обуке које су извели одабрани тренери уз надзор аутора програма. На све три обуке било је укупно 54 учесника и то: 32 учесника из центара за социјални рад (теренски радници, водитељи случаја, правник и директор), 14 васпитача и сарадника из установа за смештај (Заводи за васпитање деце и омладине и Центар за заштиту одојчади, деце и омладине), 5 „професионалних старатеља“, 1 представник Министарства за рад, запошљавање борачка и социјална питања и 2 представника Факултета политичких наука. Током трајања пројекта додатно се јавила потреба за организацијом и реализацијом супервизијских састанака са теренским стручним радницима ангажованим преко Међународне организације за миграције. Одржано је пет састанка (припремни и 4 састанка по приказу случаја и супервизијском питању).

Као завршни резултате ове програмске активности, у издању Међународне организације рада биће објављена публикација која садржи интегрални текст програма обуке, са свим пратећим материјалима.

Општи циљ 7: Унапређење рада центара за социјални рад

Појединачни циљеви:

- 7.1. Сечена сазнања о организационим аспектима вођења случаја у ЦСР
- 7.2. Стручна јавност информисана о резултатима истраживања о организационим аспектима вођења случаја у ЦСР и покренута јавна дискусија о изазовима организације вођења случаја.
- 7.3. Ојачане компетенције супервизора у ЦСР
- 7.4. Сечене компетенције за обављање послова супервизора у ЦСР
- 7.5. Сечене компетенције за обављање послова водитеља случаја у ЦСР

- 7.1. У 2019. години реализована је друга фаза истраживања о организационим аспектима вођења случаја у ЦСР. Након завршеног теренског дела истраживања (у 2018. години) обрађени су подаци добијени истраживањем, реализоване фокус групе са супервизорима и водитељима случаја који су учествовали у истраживању након чега је ревидирана класификација послова водитеља случаја у ЦСР

(инструмент). Израђен је извештај са истраживања са налазима и препорукама за унапређење организације посла у ЦСР.

- 7.2. Информисање стручне јавности о резултатима истраживања о организационим аспектима вођења случаја у ЦСР и покретање јавне дискусије о изазовима организације вођења случаја одложено је за наредну годину.
- 7.3. Са циљем јачања компетенција супервизора, за 2019. годину планирана су 4 циклуса супервизијских састанака, односно један квартално, за 11 група (укупно 44 састанка). Међутим, први циклус није реализован због недостатка средстава за реализацију службених путовања, односно због закашњења решења о расподели буџетских средстава, а и други циклус је био успорен због ванредних посета установама по налогу министра. У складу са расположивим ресурсима, реализовано је 29 састанака, који су водила по два саветника Одељења за супервизију и урађено је 29 извештаја (о реализованим састанцима. Почетком године рађено је на креирању и усаглашавању образаца и документације потребне за супервизијски састанак, а за сложеније супервизијске састанке и израду извештаја о њима одржавани су састанци на нивоу Одељења ради уједначавања стручног мишљења.
- 7.4. У периоду од 20. до 24. августа реализована је обука по акредитованом програму „Програм основне обуке за супервизоре у ЦСР“. На обуци је било 12 учесника из ЦСР Алексинац, Владимирци, Крушевац, Сврљиг и Ниш. На обуци су били и учесници из ЦПСУ Београд и Ћуприја, као и једна супервизорка из Центра за заштиту одојчади, деце и омладине Београд. Написан извештај о реализацији обуке, подаци унети у Регистар реализованих програма, а учесници добили потврде о похађању обуке. Због великог интересовања, заказана је и реализована још једна обука за супервизоре, у периоду од 23. до 27. децембра 2019. године.
- 7.5. Програмом рада предвиђена је реализација једне обуке „Вођење случаја у центру за социјални рад“. Реализоване су две обуке. Прва обука реализована је током априла и ову обуку су похађала и успешно завршила 23 стручна радника центара за социјални рад из Ниша, Књажевца, Бечеја, Сјенице, Звездаре, Куршумлије, Беле Цркве, Сурчина, Петровца на Млави, Старе Пазове, Смедеревске Паланке, Љига, Руме, Нове Пазове, Сврљига и Лознице. Друга обука одржана је током новембра месеца и ову обуку је похађао и успешно завршио 21 учесник из центара а социјални рад: Краљево, Тутин, Зрењанин, Смедеревска Паланка, Младеновац, Звездара, Кучево, Апатин, Житиште, Стара Пазова, Ковин, Жабаљ, Рума, Врање, Ниш, Пирот и Нова Варош, укључујући и представника Центра за социјални рад у Бијељини.

Програмом је предвиђена и израда Практикума за вођење случаја и у току године је завршен рад на дефинисању дела под насловом „Процена“, а финализација преостала три дела Практикума биће завршена у наредној години.

Општи циљ 8: Унапређење социјалне заштите у јединицама локалне самоуправе

Појединачни циљеви:

- 8.1. Сечене компетенције релевантних служби ЈЛС за обезбеђивање услуга социјалне заштите
- 8.2. Ојачане компетенције релевантних органа ЈЛС за преузимање одговорности из области социјалне заштите

- 8.1.** Са циљем да унапреди компетенције јединица локалних самоуправа за обезбеђивање услуга социјалне заштите, посебно уз коришћење средстава добијених из наменских трансфера из буџета Републике Србије за развој услуга социјалне заштите и да подстакне прецизније планирање социјалне заштите на нивоу локалних заједница, Републички завод за социјалну заштиту је организовао окружне семинаре на тему „Социјална заштита у јединицама локалне самоуправе“. У процесу планирања ове активности Завод је препознао округе као посебан ресурс који би могао да допринесе процесу планирања и реализације социјалне заштите у јединицама локалне самоуправе, па су сходно томе, организовани окружни семинари на којима су учествовали представници свих локалних самоуправа датог округа. Такође, препозната је и уважена улога коју Стална конференција градова и општина има у развоју локалних политика и пракси, те је ова активност организована у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина. Семинар „Социјална заштита у јединицама локалне самоуправе“ организован је у 17 округа у централној Србији, а организација 5 окружних семинара у АП Војводина организована је у сарадњи са колегама из Покрајинског завода за социјалну заштиту. Семинар је на овај начин похађало укупно 393 представника из 117 локалних самоуправа у Србији, односно из 22 управна округа. Окружни семинар за Сремски округ биће реализован почетком наредне године (одложен је на предлог начелника округа, из организационих разлога). У припреми је финални извештај о реализованим семинарима, са закључцима о уоченим тешкоћама у спровођењу социјалне политике и социјалне заштите на нивоу јединица локалне самоуправе и са препорукама за унапређење. Динамика реализације ове програмске активности била је другачија од Програмом предвиђене, пре свега због потребе да се поштују обавезе и расположиво време начелника округа који су, заједно са Сталном конференцијом градова и општина и Заводом, били суорганизатори семинара. Значајно је напоменути да су утврђене

значајне предности су-организације семинара, те да ову праксу треба наставити и наредне године у организовању активности са јединицама локалне самоуправе.

- 8.2. Ојачане компетенције релевантних органа ЈЛС за преузимање одговорности из области социјалне заштите, са посебним фокусом на адекватном коришћењу расположивих средстава добијених из наменских трансфера одвијало се, пре свега, посредно, информативно-саветодавним радом са представницима локалних самоуправа задуженим за планирање и реализацију наменских трансфера. Извештај о реализацији наменских трансфера за 2018. годину је сачињен на основу расположивих података и достављен је ресорном Министарству. Ова активност одвијала се са тешкоћама, насталим пре свега у оквиру поделе одговорности између ресорног Министарства и Завода у спровођењу и праћењу реализације наменских трансфера.

Општи циљ 9: Унапређење примене прописа релевантних за социјалну заштиту

Појединачни циљеви:

- 9.1. Оцењена усаглашеност стандарда пружања услуга социјалне заштите у Србији са "Добровољним европским оквиром квалитета"
- 9.2. Обезбеђена сазнања која омогућавају ефективније и ефикасније доношење јавних политика, оцену ефеката и унапређење система социјалне заштите
- 9.3. Заинтересована јавност информисана о могућностима и бенефитима примене "АУРОРА"
- 9.4. Омогућен ефективан и ефикасан рад Одбора за акредитацију
- 9.5. Омогућена континуирана доступност података о акредитованим програмима обуке
- 9.6. Стечен увид у квалитет реализације акредитованих програма обука
- 9.7. Унапређена пракса редовног годишњег планирања стручног усавршавања
- 9.8. Обезбеђена сазнања која омогућавају ефикасније и ефективније одлучивање о приоритетима у области стручног усавршавања
- 9.9. Установљени принципи и смернице стандарда пружања саветодавно-терапијских и социо-едукативних услуга
- 9.10. Дефинисан детаљан садржај стручних послова у социјалној заштити
- 9.11. Унапређена и уједначена пракса поступка смештаја у установу особа са менталним интелектуалним, сензорним и телесним потешкоћама

- 9.1. Програмом предвиђена оцена усаглашености стандарда пружања услуга социјалне заштите у Србији са "Добровољним европским оквиром квалитета" пренета је у наредну годину, пре свега због очекивања да ће се постојећи

стандарди пружања услуга социјалне заштите ревидирати, односно да ће бити дефинисани недостајући стандарди за један број услуга које се пружају, као што су нпр. социо-едукативне и саветодавно-терапијске услуге.

- 9.2.** Континуирана активност РЗСЗ извештавања о корисницима и услугама социјалне заштите реализована је у 2019. години уз иновације у прикупљању и обради података кроз апликацију Аурора. Прикупљени су, обрађени и анализирани подаци ЦСР, установа за смештај корисника (јавни и приватни сектор), центара за породични смештај и усвојење и лиценцираних пружалаца услуга. Резултати ових активности су објављени у неколико годишњих извештаја: 1. Извештај о раду ЦСР, 2. Деца у систему СЗ 2018., 3. Извештај о раду установа за одрасле и старије, 4. Извештај о раду установа за домски смештај деце и младих, 5. Извештај о ЦПСУ, 6. Извештај лични пратилац и 7. Пунолетни у систему СЗ 2018.

Подаци из годишњих извештаја установа социјалне заштите и лиценцираних пружалаца услуга су дисеминирани заинтересованој јавности кроз: публикување седам синтетизованих извештаја на сајту завода; објављивање индикатора социјалне заштите у оквиру Дев Инфо базе Републичког завода за статистику и TransMONEE базе и према достављеним захтевима.

У току 2019. године Републички завод за социјалну заштиту је континуирано достављао статистичке податке свим заинтересованим странама. Достављени су:

- Подаци из годишњег извештаја ЦСР: Executive Group;
- Подаци из годишњег извештаја ЦСР: Amity
- Радно способни корисници НСП: МРЗБСП;
- Број корисника установа за смештај одраслих и старијих, МРЗБСП;
- Информација о истраживању: МРЗБСП;
- Подаци о националним мањинама, МРЗБСП;
- Подаци о LGBT популацији, Канцеларија за људска и мањинска права;
- Подаци о насиљу у породици 2013-2017, МРБЗСП;
- Подаци о деци страним држављанима без пратње, Београдски центар за људска права;
- Подаци из годишњих извештаја: Неготин, Ужице, Крушевац;
- Подаци о материјалним давањима: Расински, Златиборски, Борски и Зајечарски округ;
- Подаци о деци жртвама сексуалног злостављања, МРЗБСП;
- Подаци за министров говор за дан породице;
- Подаци о насиљу над децом за МИНРЗС;

- Подаци о деци у систему СЗ - за Министрово саопштење за дан породице;
- Подаци о образовању деце у установама;
- Подаци о повратку деце са смештаја у биолошку породицу;
- Захтев МРЗБСП - подаци о насиљу над старијима;
- Подаци о броју деце у установама и услугама за потребе МРЗБСП /Развој ефикасних услуга у области образовања И социјалне заштите на локалном нивоу“;
- Одговор Аутономном женском центру о мандату Завода за прикупљање података;
- Подаци о насиљу над старијима;
- Подаци о старијима у систему СЗ - МРБЗСП за РХ прекогранична сарадња;
- Подаци о лишавању родитељског права;
- Подаци о СОС линији за МИНРЗС;
- Подаци о броју деце без родитељског старања за МИНРЗС;
- Подаци о старима у социјалној заштити за министра;
- Подаци о примени Конвенције о правима детета за МИНРЗС;
- Подаци о број свих установа и пружаоца у систему СЗ, као и корисника за МИНРЗС;
- Одговор Општини Прокупље у вези са стандардима услуга Пук и ЛП;
- Подаци о насиљу у породици за студенткињу за Мастер рад;
- Подаци за Стратегију ОСИ;
- Подаци о људским ресурсима у СЗ за помоћницу министра Слађану Чабрић;
- Захтев ФПН о осамостаљивању младих;
- Захтев МРЗБСП подаци за конференцију „Жене лидери и одрживи развој - истински равноправне“;
- Учешће у изради говора за министра за конференцију "Унапређење људских ресурса у систему социјалне и дечије заштите";
- Захтев МРЗБСП, међународна сарадња - информација о пројектима са међународним организацијама/донаторима;
- Захтев Сања Бекер/ОСИ стратегија- подаци о ОСИ корисницима за све установе;
- Захтев МРЗБСП подаци о корисницима три завода за васпитање за помоћницу министра Слађану Чабрић;
- Подаци за ДЕВИНФО базу;
- Подаци о деци - Упоредна анализа МРБЗСП 2000-2018;
- Подаци за деманти натписа у дневном листу Блиц;
- Захтев МРЗБСП подаци о прекидима смештаја млади;
- Захтев МРЗБСП подаци о насиљу;

- Подаци за извештај о напретку поглавље 23;
- Подаци за УНИЦЕФ о броју васпитних налога и деци у сукобу са законом;
- Захтев МРЗБСП подаци за Уводно обраћање на Конференцији „Јаки млади – нове перспективе“;
- Одговор на захтев за информацијама релевантним за дијалог премијерке са представницима кровне организације младих;
- Достављање података по захтеву МРЗБСП: Заштита деце од насиља у породици на евиденцији ЦСР 2018, Деца и старији у ЦСР 2017-2018;
- Подаци за МИНРЗС о младима у СЗ за 7 општина.

9.3. Представљање софтвера за прикупљање података у систему социјалне заштите „АУРОРА“ одложено је за наредну годину, будући да је процес прилагођавања софтверских решења потребама извештавања у систему социјалне заштите трајао дуже од очекиваног. Програм ће бити представљен јавности непосредно по финалном дефинисању.

9.4. Омогућавање ефективног и ефикасног рада Одбора за акредитацију одвијало се посредством три међусобно повезане групе активности, односно:

Процена програма у односу на испуњеност прописаних захтева – од 1. јануара до 10. децембра 2019. године на акредитацију је **пријављено 33 програма обуке**. Сви ови програми су процењени у односу на испуњеност прописаних захтева. За програме којима су недостајали поједини елементи конкурсне документације су тражене и добијене потребне допуне документације.

Пружање стручно административне подршке раду Одбора за акредитацију - У току 2019. године су урађене листе програма које треба проценити и предложити за акредитацију/одбијање акредитације, као и листе програма којима треба обновити акредитацију. Свим ауторима за чије програме истиче акредитација у току 2019. године је послато обавештење и формулар за обнову акредитације. Одбору је послата конкурсна документација за 32 програма и заказане четири седнице Одбора за акредитацију. Седнице Одбора за акредитацију су одржане у складу са следећом динамиком:

- 9. маја 2019.године – на овој седници је разматрано 9 програма за акредитацију и 12 програма за обнову акредитације. 3 програма су предложена за акредитацију, за 2 програма је предложено одбијање акредитације, а 3 програма су враћена на допуну. За 12 програма пријављених за реакредитацију је предложена обнова акредитације.
- У јуну месецу одлуком Министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања разрешен је постојећи и именован је Одбор у новом саставу: др Биљана Зекавица, председник Одбора, др Марта Сјеничић, заменик

председника, Нена Дармановић, Мирјана Новаков и Наташа Тодоровић. Одбор у новом саставу је конститутивну седницу одржао 9.августа 2019. На овој седници је донета одлука да се у што краћем року уради Пословник о раду Одбора за акредитацију. Такође на овој седници су верификоване допуне које су за три програма тражене од стране претходног Одбора. Тиме су ова три програма испунила све захтеве и предложена су за акредитацију.

- 15.октобра је организована нова седница Одбора на којој је разматран и усвојен Пословник о раду Одбора за акредитацију, који ближе дефинише поједине аспекте рада овог Одбора. На овој седници је разматрано 16 пријава програма на акредитацију, од чега је 6 програма предложено на акредитацију, а за 10 програма су тражене одређене измене и допуне.
- Нова седница Одбора за акредитацију, на којој ће се разматрати 8 нових пријава за акредитацију, као и измене и допуне програма враћених ауторима на претходној седници, одржаће се почетком јануара 2020. године. На овој седници ће се разматрати и два захтева за реакредитацију програма.
- Урађен извештај о раду на пословима акредитације за 2019. годину – овај извештај ће бити урађен у другој половини јануара, будући да до тада стижу извештаји са обука реализованих у децембру.

Консултације приликом израде и припреме програма - Информисање (потенцијалних) аутора о захтевима везаним за садржај и форму конкурсне документације - од почетка године свим заинтересованим ауторима пружене су информације везане за садржај и форму конкурсне документације.

Консултације везане за структурирање програма, одабир садржаја и разраду садржаја кроз одговарајуће методе и технике – у току 2019. године организовано је 17 консултативних састанка са ауторима који припремају програме за акредитацију. Такође, ауторима чији су програми враћени на дораду дате су писане смернице за дораду програма. Највећи број консултација везаних за креирање програма и њихову акредитацију обављене су телефонским путем или путем мејла.

- 9.5. Омогућавање континуиране доступности података о акредитованим програмима обуке одвијало се кроз неколико група активности, међу којима су најважније:

Редовно евидентирање и унос података у Базу акредитованих програма - од почетка године континуирано се евидентирају и уносе подаци у Базу акредитованих програма обуке. У Регистар пријава унето је 33 пријава програма, у Регистар акредитованих програма унето је 12 нових програма и ажурирани подаци за 12 програма којима је обновљена акредитација. Највише података је унето у Регистар реализованих програма, у који је од почетка године унето 182 реализације са 3152 учесника, којима су издате потврде о похађању обуке. Такође, с обзиром да је 2019. година у којој за највећи број стручних радника истичу лиценце, преко 500 стручних радника се обратило Заводу са захтевом за издавање дупликата потврде о похађању неког од акредитованих програма..

Ажурирање података у Каталогу акредитованих програма обуке - за Каталог акредитованих програма припремљени су и прослеђени подаци о ново-акредитованим програмима, као и о програмима којима је истекла акредитација. Такође, редовно се уносе измене и допуне података везаних за контакте аутора.

9.6. Сечен увид у квалитет реализације акредитованих програма обуке - Од почетка године континуирано се врши анализа извештаја о реализацији програма и података унетих у Регистар реализованих програма. Анализа извештаја са појединачних реализација, које аутори/реализатори обуке достављају Републичком заводу у електронској и писаној форми након сваке појединачне реализације, показује да се већина програма реализује у складу са садржином и планом програма и утврђеним стандардима квалитета. Уколико дође до одступања од прописаних стандарда, ауторима се о томе шаље писано обавештење са захтевом да се пропусти исправе или да се приликом нове реализације не понове. Најчешће се ради о превеликом броју учесника на обуци или о ангажовању нових реализатора, који нису благовремено пријављени и евидентирани од стране Завода. У току 2019. године ова врста обавештења је послата за 6 реализација. Текуће године обављено је 7 непосредних праћења реализације програма, и то:

- Обука пружалаца социјалних услуга за рад са жртвама насиља
- Обука личних пратилаца за адекватно пружање подршке особама са сметњама у менталном развоју
- Насиље над старијим особама, специфичности, препознавање и стратегије превенције
- Програм обуке кадрова за рад и отварање дневних боравака за особе са сметњама у развоју
- Програм оспособљавања за обављање посла геронтодомаћице
- Основни програм обуке за персоналног/радног асистента за особе са инвалидитетом
- Породица и одговорно родитељство

Подаци добијени непосредним праћењем реализације програма бележени су у табелу опсервације, у чијој изради се пошло од стандарда за акредитацију програма обуке. Интервју са учесницима рађен је појединачно и групно у зависности од величине групе и расположивог времена. Такође, исти интервју, везан за различите аспекте обуке, рађен је и са реализаторима програма. Упитници за учеснике садрже питања о задовољству учесника обуком и попуњавали су га сви учесници семинара. Сви добијени подаци коришћени су за израду Извештаја о обављеној контроли, који се шаље ауторима програма.

Резултати праћења указују да је реализација програма који су контролисани задовољила већину критеријума у погледу праћених аспеката обуке. У два случаја је утврђено да се на крају обуке не врши провера знања учесника, што је један од обавезних стандарда акредитације и ауторима је указано на овај пропуст и потребу да га неодложно отклоне увођењем неког вида провере знања. Накнадном контролом утврђено је да је овај недостатак у реализацији обуке отклоњен увођењем завршног теста знања или демонстрацијом стечених вештина.

9.7. Унапређена праксе редовног годишњег планирања стручног усавршавања. Ова програмска активност реализовала се у оквиру група послова, међу којима је од посебног значаја било креирање методологије планирања стручног усавршавања. Утврђени су елементи у процесу планирања стручног усавршавања, сачињен предлог садржаја и форме индивидуалног развојног плана и годишњег плана стручног усавршавања на нивоу установе. За наредну годину одложена је инструктажа стручних радника задужених за послове планирања и израда приручника .

9.8. Обезбеђена сазнања која омогућавају ефикасније и ефективније одлучивање о приоритетима у области стручног усавршавања спроведена је кроз две, међусобно повезане групе послова:

Анализа Каталога акредитованих програма обуке и понуде других видова стручног усавршавања – Тренутно, у Регистру акредитованих програма има 176 програма. Уколико програме посматрамо у односу на области на коју се односе њихови садржаји, можемо их сврстати у следеће категорије:

- Развој општих компетенција у социјалној заштити - 38
- Подршка одраслим и старијим особама у систему социјалне заштите - 27
- Подршка деци и младима - 26
- Подршка маргинализованим групама - 14
- Подршка особама и деци са инвалидитетом - 33
- Подршка породици – 38

Анализа података из годишњих Извештаја о раду који се односе на потребе за стручним усавршавањем - У првом кварталу текуће године, анализирани су подаци из Извештаја о раду за претходну годину и након тога се радила упоредна анализа података о потребама запослених и података из Регистра акредитованих програма и Регистра реализованих програма обуке како би се утврдило који акредитовани програми представљају адекватан одговор на

утврђене потребе, као и колико је стручних радника већ похађало поједине програме.

На основу података добијених из различитих извора (анализа Извештаја, подаци са супервизијских састанака, непосредан контакт и телефонска и мејл комуникација са запосленима, консултативни састанци са представницима Удружења стручних радника, Асоцијације центара, Коморе социјалне заштите, академске заједнице и др.) ради се Предлог плана приоритетних обука за 2020.годину.

- 9.9. Установљени принципи и смернице стандарда пружања саветодавно-терапијских и социо-едукативних услуга - Рад на реализацији ове програмске активности одвијао се кроз учешће 2 саветника у изради нацрта Правилника о стандардима услуге „Саветовалишта у социјалној заштити“. Нацрт документа је настао као продукт рада Радне групе чији су чланови представници саветовалишта и Републичког и Покрајинског завода за социјалну заштиту. Поред рада на нацрту Правилника, разматран је и нацрт Закона о психотерапијској делатности. Представници Завода су пружали и другу логистичку подршку Радној групи.
- 9.10. Дефинисан детаљан садржај стручних послова у социјалној заштити - Све активности предвиђене за реализацију наведеног циља одложене су за наредну годину како би се ускладиле са методологијом за креирање интегрисаног система квалификација у Републици Србији. Планом рада за 2020. у јануару су предвиђене обуке свих чланова секторских већа које би требало да унапреде њихова знања у погледу анализе постојећих квалификација (у области социјалне заштите) и методологије за израду предлога нових квалификација. Саветница у Републичком заводу за социјалну заштиту је члан Секторског већа.
- 9.11. Унапређена и уједначена пракса поступка смештаја у установу особа са менталним интелектуалним, сензорним и телесним потешкоћама - Урађена је деск анализа, реализоване су 2 фокус група са представницима центара за социјални рад и установа за смештај особа са интелектуалним и менталним тешкоћама. Прву групу су чинили стручни радници, а другу групу директори ових институција. Укупан број учесника који су дискутовали на ову тему био је 38. Сачињени су појединачни извештаји, а потом заједнички извештај са препорукама који је упућен ресорном Министарству.

Општи циљ 10: Унапређење капацитета Републичког завода за социјалну заштиту

Појединачни циљеви:

- 10.1. Сечен увид у остваривање постављених циљева за 2018. годину
- 10.2. Остварен предуслов за ефикасан и ефективан рад Завода у 2020. години
- 10.3. Унапређени односи са партнерима Завода утемељени на постизању заједничких циљева
- 10.4. Омогућена уједначена и стручно утемељена процена стручног рада коју обавља Завод у организацијама социјалне заштите
- 10.5. Резултати рада Завода доступни заинтересованој јавности
- 10.6. Континуирана размена информација са директорима организација социјалне заштите

10.1 Сечен увид у остваривање постављених циљева за 2018. годину – Потпуни увид у оствареност дефинисаних програмских циљева сечен је током конципирања, прикупљања података и израде годишњег извештаја о раду. Од посебног је значаја уочавање спољашњих фактора који, у мањој или већој мери, могу да утичу на динамику и начин реализације активности Завода, о чему посебну пажњу треба водити у планирању активности за наредни период.

10.2 Остварен предуслов за ефикасан и ефективан рад Завода у 2020. години – основни предуслов ефикасности Завода је план рада заснован на реално постављеним циљевима и са јасно дефинисаним, мерљивим резултатима рада. Дефинисање Плана рада Завода за 2020. годину је у току.

10.3 Унапређени односи са партнерима Завода утемељени на постизању заједничких циљева отпочело је представљањем Плана рада Завода за 2019. годину стручној јавности на Годишњем пријему организованом у Заводу 15. јануара 2019. године, а наставило се бројним активностима реализованим током године.

10.4 Омогућена уједначена и стручно утемељена процена стручног рада коју обавља Завод у организацијама социјалне заштите - Почетком године одржана су два интерна састанка са циљем уједначавања ставова стручњака Завода о значењу и садржају процене стручног рада. Написана је структура документа и увод. Документ уобличава ангажовани консултант уз подршку Одељења за супервизију.

Такође је дефинисан и концепт стручно методолошког упутства и почетком марта је одржана верификациона радионица на којој су присуствовали стручни радници Завода. Добијене сугестије унете су у нову верзију текста, која је

достављена свим учесницима радионице. Даљи рад на овим пословима биће настављен у наредној години.

10.5 Резултати рада Завода доступни су заинтересованој јавности и редовно се објављују на интернет презентацији Завода, на адреси <http://www.zavodsz.gov.rs/> Током 2019. године подигнута је нова интернет презентација и дефинисан је нови визуелни идентитет Завода. Поред тога, све информације којима Завод располаже доступне су заинтересованој јавности, у различитим формама, а као посебно значајне издвајамо извештаје и анализе:

- Извештај УНИЦЕФ-у, извештај о напретку;
- Израда трендова: Послови вршења јавних овлашћења-насиље у породици у ЦСР 2013-2017;
- Извештај за праћење Истанбулске Конвенције - ГРЕВИО Комитет;
- Извештај о спровођењу ЕСРП;
- Анализа података: НСП;
- Коментари на извештај Гревико комитета;
- Извештај о спровођењу активности из Акционог плана за Поглавље 23;
- Анализа података: нормативи стручни радници ЦСР 2012-2018;
- Извештај о раду ЦСР (скраћена верзија) за "Глас центара";
- Извештај Поверенику за равноправност - Лични пратилац и Анализа података: пружаоци услуга по општинама за 2018. годину за помоћ у кући, дневни боравак, прихватилишта и свратишта.

Информације о пословима из домена акредитације програма обука за запослене у социјалној заштити такође се редовно достављају заинтересованој јавности. Из тих послова за 2019. годину издвајамо израде прегледа података о акредитованим програмима:

- Урађен преглед броја стручних радника из ЦСР и ЦПСУ, који су током 2018. године похађали акредитоване програме обука. Преглед је рађен за потребе Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, ради израде Извештаја о учинку за 2018.
- На захтев Комитета Савета Европе урађен приказ акредитованих програма у области насиља према старијим особама и дат преглед броја реализација и учесника за период 2014-2018
- За потребе Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања урађен преглед реализације акредитованих програма обуке у области породичног насиља за период 2015-2018. година
- За потребе израде нацрта Стратегије за унапређење положаја особа са инвалидитетом у РС урађен преглед броја акредитованих програма обуке усмерених на унапређење компетенција за пружање услуга особама са инвалидитетом и преглед броја учесника наведених програма

- За потребе Министарства унутрашњих послова урађен је преглед реализације акредитованих програма обуке у области заштите жртава трговине људима у 2018. години

Такође, информације од јавног значаја достављане су и на упите новинара и медијских кућа, у складу са захтевима.

- 10.6** Континуирана размена информација са директорима организација социјалне заштите - Израђен је предлог садржаја и структуре рада и предлог динамике реализације ових састанака по окрузима. Одлучено је да се реализација овог задатка помери у другу половину године.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМОМ НЕПРЕДВИЂЕНИХ АКТИВНОСТИ

- Значајан део радног времена посвећен је реализацији активности у оквиру планирања међународне помоћи, којим руководи Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. У процесу планирања ИПА програма израђена је концепт нота за ИПА 2019/2020, коју је Министарство за европске интеграције упутило Европској комисији ради провере квалитета предложених интервенција. Након сугестија добијених од Европске комисије, сачињен је финални текст концепт ноте за ИПА 2019/2020, и дефинисан је садржај интервенција и детаљан модел имплементације за предложене интервенције.
- На позив ресорног Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Завод је током 2019. године био веома активно укључен на дефинисању програма међународне помоћи - НАД за период 2019 – 2025. година. Сарадници Завода били су активно укључени на пословима дефинисања индикатора, на прикупљању релевантних података, на дефинисању образложења и давању коментара и сугестија за унапређење НАД документа.
- У сарадњи са Тимом за социјално укључивање Владе Републике Србије, Центром за социјалну политику и Сталном конференцијом градова и општина, Завод се током 2019. године укључио у дефинисање инструментаријума за прикупљање података за процес мапирања услуга социјалне заштите у надлежности јединица локалне самоуправе за 2018. годину.
- Након одржаног састанка са свим релевантним институцијама, а на захтев Преговарачке групе за Поглавље 23 у вези коментара Европске комисије на први Нацрт ревидираног Акционог плана за ПГ 23 - Правосуђе и основна права,

прикупљени су, образложени и достављени тражени подаци, односно одговори на коментаре Европске комисије и измене у складу са наведеним коментарима. Такође, за потребе извештавања о напретку у спровођењу Поглавља 23, два сарадника Завода учествовала су на обукама о унапређењу извештавања о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23, које је организовало Министарство правде, у сарадњи са Делегацијом ЕУ у Србији.

- По налогу ресорног министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Завод се током 2019. године активно укључио у реализацију мониторинг посета установама у систему социјалне заштите - установама за смештај корисника и центрима за социјални рад.

Мониторинг посете установама за смештај корисника и центрима за социјални рад, које су биле усклађене са динамиком тимова за инспекцијске послове и послове стручног надзора Министарства, обављене су у 33 установе. Мониторинг посетама установама претходила је израда генералног плана са ресорним Министарством, израда плана посета унутар Завода, дефинисање методологије за рад у установама за смештај и у центрима за социјални рад. Након тога, а непосредно пре реализације посете одређеној установи, стручни сарадници Завода су се припремали и детаљно информисали о свакој установи, како би на најадекватнији начин обавили мониторинг посету. Након сваке посете, урађене су дуже и скраћене верзије извештаја и достављене ресорном Министарству. Поред тога, о свим активностима у оквиру овог задатка, Министарство је информисано и кроз недељне извештаје, који су редовно достављани.

- У оквиру пројекта „Унапређење система социјалне заштите у циљу оснаживања рањивих породица са децом“ који финансијски подржава УНИЦЕФ, Републички завод за социјалну заштиту је координирао активношћу преиспитивања потребе за смештајем деце до пет година старости која су смештена у Центру за заштиту одојчади, деце и омладине, као и у Дому „Колевка“ из Суботице. Процена тока заштите деце од 0 до 5 година која су се налазила на смештају у наведеним домовима обухватила је следеће активности: сачињен је предлог садржаја и динамике реализације активности преиспитивања заштите деце узраста 0-5 година на смештају у Звечанској и Колевци и усаглашен је са ресорним Министарством, дефинисана је методологија и у оквиру ње инструмент за прикупљање података за свако дете од надлежних центара за социјални рад, спроведен је рад на терену у домовима где се деца налазе на смештају. Након завршених посета и стеченог увида у добијене податке, креирана је сумарна база података, на основу које је урађена почетна анализа/пресек стања закључно са 1. јулом 2019. године. Паралелно са овим процесом су се пратили дати налози током процене заштите и током прикупљања података о исходима

налога. По завршетку ових активности израђена је сумарна база података о исходима налога и сачињен је финални извештај, који је достављен Министарству.

- Као члан Оперативне радне групе пројекта немачко-српске развојне сарадње „Услуге социјалне заштите за осетљиве групе“ који спроводи ГИЗ, заједно са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Покрајинским заводом за социјалну заштиту, Комором социјалне заштите и Сталном конференцијом градова и општина и другим партнерима укљученим у реализацију, Завод је активно учествовао у процесима планирања активности, у складу са циљевима пројекта. Реализација ових активности била је поверена независним консултантима или тимовима, на основу критеријума које је ГИЗ дефинисао.

Посебан део сарадње са ГИЗ-ом, а у оквиру наведеног пројекта, везан је за подршку у дефинисању софтвера за прикупљање података из система социјалне заштите, као и за унапређење базе података о акредитованим програмима обука. У оквиру тих активности организовани су састанци са представницима ГИЗ-а и стручним сарадником задуженим за редизајнирање и унапређење Базе података о акредитованим програмима и креирани су нови критеријуми за категоризацију података, а након тога је отпочео процес „чишћења“ података у постојећој Бази.

- У сарадњи са УНИЦЕФ канцеларијом у Србији Завод је током 2019. године, на активан начин и посредством бројних активности, обележили 30 година Конвенције о правима детета. Наше заједничке активности биле су груписане око послова заштите посебно рањивих група деце, укључујући и децу мигранте, на сузбијању насиља над децом, послова на оснаживању рањивих породица са децом, подршке националним напорима за спречавање дечијих бракова, сузбијању дечијег рада, заштита деце од дечијег рада и бројне друге активности у којима нас је УНИЦЕФ подржао и током претходне године. Својеврсно заокруживање свих ових активности била је Регионална конференција „Унапређење људских ресурса у систему социјалне и дечје заштите“, коју су организовали Републички завод за социјалну заштиту и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије, уз подршку канцеларије УНИЦЕФ-а у Србији крајем октобра 2019. године у Београду. Конференција је организована са циљем да допринесе јачању оквира за унапређење заштите деце кроз повећан фокус на планирање, развој и подршку радној снази у области социјалних служби. Излагачи и гости на дводневној конференцији били су званичници влада, представници академских заједница, научни и стручни радници и практичари из јавног и цивилног сектора са Западног Балкана.

- Завод је, у својству члана Управног одбора пројекта „Подршка развоју регулаторних механизма социјалне заштите“, којим управља Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а реализује га НИРАС, уз подршку Европске комисије, учествовао у праћењу реализације пројектних активности и свих резултата пројекта.
- Представници Завода, као чланови Ресурсног центра Child Hub платформе за Југоисточну Европу, и током 2019. године су се активно укључивали у све активности ове платформе, посредством које су се реализовале бројне активности оријентисане на заштиту деце, међу којима су биле посебно значајне три међународне конференције одржане у Бугарској, Србији и Мађарској, као и истраживање о насиљу које се дешава у школама.
- У сарадњи са СОС Фондацијом Дечија села Србије, Завод је активно учествовао у реализацији програма „Алтернативно збрињавање деце“, у оквиру кога су сарадници Завода, као сертификовани тренери, реализовали два регионална тренинга за обуку професионалаца који раде са децом.
- У својству члана Управног одбора пројекта „Хранитељство и добробит адолесцената – истраживање за унапређење праксе“, који су реализовали Институт за психологију Филозофског факултета, Центар за истраживање у социјалној политици и социјалном раду Факултета политичких наука и Филозофски факултет, уз подршку УНИЦЕФ канцеларије у Србији, представник Завода активно је учествовао у праћењу реализације пројектних активности, као и у реализацији стручних скупова који су у оквиру пројекта били организовани; округлог стола на тему „Хранитељство и добробит адолесцената“ и завршне конференције.
- Значајан део активности које је Завод реализовао током 2019. године био је посвећен пружању стручне подршке и јачању капацитета стручних сарадника запослених у домовима за смештај старијих у приватном власништву. Ова активност захтевала је сталну комуникацију са великим бројем установа, будући да је на крају 2019. године било лиценцирано укупно 238 домава за смештај одраслих и старијих у приватном власништву. Поред тога, посебан део активности одвијао се и посредством сталне сарадње и редовног информисања између Завода и Удружења приватних домава за смештај одраслих и старијих.
- Активности подршке националним напорима за спречавање дечијих бракова обухватиле су, пре свега, подршку организацијама цивилног друштва у планирању и организовању њихових активности које реализују у ромским

заједницама („Тернипе“ из Пирота, Удружење рома из Новог Бечеја, „Бибија“ из Београда). Другу групу активности на овом плану чинило је пружање подршке развоју међусекторске сарадње у овим градовима (одржана су 4 састанка локалних тимова, којима је претходила припрема презентација, организовање скупа, реализацију скупа и извештавање о спроведеним активностима. Посебан резултат ових активности је пописивање и опис активности организација цивилног друштва активних на овом плану, у циљу израде каталога могућих активности за спречавање дечијег брака.

- Сарадница Завода, у својству члана Радне групе за израду предлога Стратегије за унапређење положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији активно је учествовала у реализацији радних састанака на којима је рађено на дефинисању овог документа. Од посебне користи у изради документа била је консултативна радионица на којој су са представницима циљне групе – представницима организација особа са инвалидитетом разматрани циљеви предлога новог стратешког документа.
- Представница Републичког завода за социјалну заштиту именована је за члана Секторског већа за сектор здравства и социјалне заштите, основаног у оквиру Националног оквира квалификација у Србији (НОКС), којим руководи Агенција за квалификације Владе Републике Србије. Секторско веће за сектор здравства и социјалне заштите је партнерски формирано стручно и саветодавно тело чија је основна функција дефинисање потреба за квалификацијама на тржишту рада у Републици Србији. Поред учешћа на састанцима Секторског већа, представница Завода учествовала је и на националној конференцији са међународним учешћем „НОК као инструмент за транспарентност и повезивање света рада и света образовања“.
- Развијајући постојеће и успостављајући нове моделе сарадње са сродним институцијама и организацијама у региону, Завод је током 2019. године реализовао посету Републици Српској, која је укључила и посету Министарству здравља и социјалне заштите Републике Српске у циљу подршке формирању Завода за социјалну и дечију заштиту. Такође, у оквиру ове посете организован је и обилазак Центра за социјални рад и Геронтолошког центра у Бања Луци.
- Представница Завода је, на позив Националне асоцијације родитеља, дјеце и омладине са сметњама у развоју Црне Горе – НАРДОС, учествовала на Регионалној конференцији у Подгорици, посвећеној развоју услуга намењених особама са сметњама у развоју.

- У складу са својим мандатом, Завод је и током 2019. године редовно одговарао на дописе грађана и дописе институција и организација. Током године одговорено је на 35 дописа различитог нивоа сложености. Значајан део активности одвијао се у размени информација и давању образложења и извештаја на захтев Заштитника грађана.
- За потребе сајта Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања припремљени подаци везани за сва три Регистра о акредитованим програмима, које води Републички завод. Од 5. марта када су подаци прослеђени, они се редовно ажурирају на месечном нивоу.
- И током 2019. године Републички завод за социјалну заштиту омогућио је студентима Београдског универзитета да стичу знања и вештине из области социјалног рада. Током године су стручну праксу у Заводу обављали студенти Факултета политичких наука – Смер за социјални рад и социјалну политику, Филозофског факултета – смерови за андрагогију и педагогију, Факултета за медије и комуникације – Департмана за социјални рад. Поред организовања стручне праксе, студентима је пружана менторска подршка у стицању потребних знања, као и подршку у стицању потребних вештина за праћење и ажурирање базе података о акредитованим програмима обуке за групу студената која је током стручне праксе радила на овим пословима.
- Планом непредвиђене активности су и послови које сарадници Завода обаве као део припремних радњи и подршке Министарству у организовању стручних скупова – писање извештаја, прикупљање информација и достављање података, писање уводних обраћања и сл.
- И најзад, не мање значајне активности, су везане за активно учешће сарадника Завода на конференцијама, семинарима, округлим столовима и свим другим стручним скуповима који су у директној или индиректној вези са унапређивањем социјалне заштите у Републици Србији.

*

*

*

Реализација програмских активности Завода за 2019. годину била је, као и претходних година, у директној повезаности са спровођењем националних приоритета, те је Завод своју делатност у потпуности усклађивао са тим процесима и прилагођавао динамику реализације планираних послова. У реализацији свих активности Завод је показао спремност да током године коригује своје планиране послове и усмери расположиве ресурсе на друге приоритетне послове, у непосредној комуникацији са оснивачем и ресорним министарством.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Драган Вулевић